

VIRKAMIESLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

Annettu Helsingissä 6 päivänä toukokuuta 1998

Päätös nro 16/98

Asia Irtisanomista koskeva oikaisuvaatimus

Päätös, johon haetaan oikaisua

Liikkuvan poliisin Itä-Suomen osaston päällikön 3.6.1997 tekemä päätös, jolla A:n virkasuhde on irtisanottu.

Oikaisuvaatimukset

A on vaatinut irtisanomista koskevan päätöksen kumoamista.

Asian käsittely

Liikkuvan poliisin Itä-Suomen osasto on antanut asiasta vastineen ja A vastaselityksen. A on toimittanut virkamieslautakunnalle Pieksämäen käräjäoikeuden 17.3.1998 antaman tuomion johdosta lisäselvityksen.

Virkamieslautakunnan ratkaisu

Perustelut

Liikkuvan poliisin Itä-Suomen osaston päätöksellä 3.6.1997 A:n virkasuhde on irtisanottu, koska A:n toiminta poliisimiehenä on ollut kokonaisuutena siinä määrin sopimatonta ja moitittavaa, että erityisen painavat syyt irtisanomiseen ovat olemassa.

Valtion virkamieslain 14 §:n 2 momentin mukaan virkamiehen on käyttäydyttävä asemansa ja tehtäviensä edellyttämällä tavalla. Lain 25 §:n 2 momentin mukaan viranomaisen ei saa irtisanoa virkasuhdetta virkamiehestä johtuvasta syystä, ellei tämä syy ole erityisen painava. Poliisiasetuksen 13 §:n 2 momentin mukaan poliisimiehen on virassa ja yksityiselämässään käyttäydyttävä siten, ettei poliisin arvo siitä kärsi.

Selvitys tapahtumista

Irtisanomista koskevan päätöksen mukaan A:n on Pieksämäen poliisilaitoksen rikosilmoituksen (6560/R/548/97) mukaan epäilty syylistyneen 12.5.1997 Pieksämäellä Pohosjoentiellä ainakin ryöstöön, johon liittyy väkivaltaa käyttäen tapahtunut ajoneuvon anastus, ja törkeään liikenteen vaarantamiseen, mikä sisältää tahallisen törmäämisen toiseen ajoneuvoon pakkopysäyttämisen tarkoituksella.

Kyseisen rikosilmoituksen mukaan B oli kuljettanut henkilöautoa Pohosjoentietä Pieksämäen suuntaan, hän oli havainnut toisen henkilöauton, rekisterinumeraltaan X, seuranneen häntä. Toinen auto oli myöhemmin yrittänyt pysäyttää B:n autoa ja lopulta tökännyt auton keulalla B:n kuljettaman auton vasempaan takakulmaan, minkä seurauksena B:n auto oli lähtenyt heittelemään ja pysähtynyt tienlaitaan. Toisesta autosta oli noussut harmaaseen haalariin ja kommandopipoon pukeutunut mies, joka oli repinyt B:n ulos autosta yrittäen raahata tämän miehen autoon. Mies oli tällöin lyönyt B:tä puisella kepillä päähän, minkä seurauksena B:n otsaan tuli haava. B oli miehen nostettua kommandopipon otsalleen tunnistanut miehen entiseksi poikaystäväkseen A:ksi, joka huomattuaan epäonnistuneensa yrityksessään oli hypännyt B:n autoon lähtien sillä Pohosjoentietä Anolan suuntaan. A:n aikaisemmin kuljettama auto todettiin anastetuksi Kuopiosta 9.5.1997.

Pieksämäen kärjäoikeus on 17.3.1998 tuominnut A:n kuuden kuukauden ehdolliseen vankeusrangaistukseen ja määrännyt hänet ajokieltoon täyttämättä ymmärrystä vailla tehdyistä luvattomasta käytöstä 9.-12.5.1997, varkaudesta 8.-12.5.1997 sekä 12.5.1997 tapahtuneista törkeästä liikenteen vaarantamisesta, pahoinpitelystä, pakottamisesta ja luvattomasta käytöstä. Varkautta lukuunottamatta kysymys on edellä mainitussa rikosilmoituksessa kuvattua tapahtumasta. Kärjäoikeuden tuomion perusteluista ilmenee, että A on myöntänyt ajaneensa autolla rekisterinumero X, samoin hän on myöntänyt syylistyneensä liikenteen vaarantamisen ja pahoinpitelyn, jonka hän katsoo sisältävän myös pakottamisen. A on myös myöntänyt B:n auton luvattoman käytön.

Kärjäoikeuden tuomio ei ole lainvoimainen.

Oikeudellista arviointia

Irtisanominen on tapahtunut A:sta tehdyn rikosilmoituksen perusteella. Irtisanomiseen voidaan ryhtyä, kun siitä päättävä viranomainen katsoo irtisanomisen edellytysten täyttyvän. Irtisanominen ei edellytä, että sen perusteena olevien rikosten johdosta irtisanottava olisi tuomittu tätä ennen rangaistukseen ja tuomio olisi lainvoimainen. Irtisanomista koskevan päätöksen tekemiselle ei ole siten ollut estettä.

Rikosilmoituksessa kuvattu tapahtuma on kärjäoikeuden tuomioissa katsottu pääosin toteennäytetyksi ja A on hänen syykseen luettujen tekojen johdosta tuomittu rangaistukseen. Kärjäoikeuden tuomio ei ole lainvoimainen, mutta A on pääosin myöntänyt kyseiset tapahtumat, vaikka kiistää eräät yksityiskohdat ja on eri mieltä tekojen oikeudellisesta luonnehdinnasta. Näillä perusteilla irtisanomispäätöksen voidaan katsoa perustuvan oikeisiin tosiseikkoihin.

Edellä mainitulla tavalla käyttäytyessään A on toiminut vastoin hänelle poliisimiehenä kuuluvaa käyttäytymisvelvollisuutta ja hän on siten rikkonut virkavelvollisuuksiaan. Harkittaessa täyttykö asiassa virkamieslain 25 § :n 2 momentin mukainen irtisanomisen edellytys, on otettava huomioon, että Terveystieteiden tutkimuskeskus on A:n mielentilaa koskevassa lausunnossaan esittänyt, että A on ollut kysymyksessä olevien tekojen aikana täyttä ymmärrystä vailla. Virkamieslautakunta toteaa, että mielentilatutkimuksesta ei kuitenkaan käy ilmi sellaisia seikkoja, joiden perusteella olisi katsottava A:n käyttäytymiseltä 12.5.1997 puuttuvan virkamiesoikeudellinen moitittavuus ja häntä ei voitaisi pitää toiminnastaan vastuunalaisena.

A:n toimintaa 12.5.1997 voidaan näin ollen pitää sillä tavoin liikkuvan poliisin palveluksessa olevan poliisimiehen käyttäytymisvelvollisuuksien vastaisina, että kyseinen käyttäytyminen muodostaa virkamieslain 25 §:n 2 momentissa tarkoitetun erityisen painavan syyn, jonka perusteella A on voitu irtisanoa nuoremman konstaapelin virasta.

Päätös

Oikaisuvaatimus hylätään.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtion virkamieslain 14 §:n 2 momentti ja 25 §:n 2 momentti sekä poliisiasetus 13 § 2 momentti.

Muutoksenhaku

Valitusosoitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen liitteenä.

Virkamieslautakunnan päätös oli yksimielinen, ja siihen osallistuivat puheenjohtaja Sahi sekä jäsenet Kairinen, Kulla, Paavilainen, Äijälä, A. Nieminen, Sipiläinen ja M. Nieminen sekä varajäsen Komulainen. Asian esittelijä Janne Aer.